

цього ганебного корозійного суспільного явища. І мова йде не лише про те, що українці таким шляхом позбавляють майбутнього себе і країну, йдеться про загальні умови безпеки існування у світі. Терпимість до корупції означає реальну загрозу для життя, здоров'я, честі, гідності, власності через пасивне заохочення торгівлі людьми, наркозбуту, нелегального обігу зброї, а в умовах воюючої країни ще й зростання воєнної небезпеки, тероризму та сепаратизму. Поміж іншим, саме корупція є одним із чинників тих подій, що зрештою призвели до анексії та окупації українських територій. Тому кожен, хто сьогодні в Україні бодай пасивно толерує корупцію, фактично є суб'єктом першої ланки ланцюга злочинів, що законодавчо ідентифікуються як державна зрада або організована злочинність, а сам факт толерації корупції означає також і відповідальність за сприяння транснаціональній злочинності. У світі, де звичні кордони давно вже стали номінальними, транснаціональна організована злочинність перебуває у висхідній фазі. Тому формування національної безпеки неможливе без врахування вимог загальної системи захисту від транснаціональних загроз, серед яких боротьба з корупцією постає ключовим елементом.

1. National_Security_Strategy. May 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/rss_viewer/national_security_strategy.pdf

2. Міжнародний досвід визначення корупційних ризиків та можливості його використання в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1390/>

5. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>

Біліченко Валерій Віталійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРИНЦИПИ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ В УКРАЇНІ

В наш час ми дуже часто стикаємося з поняттям тероризму. По радіо або по телевізору ми чуємо про проведення чергової антитерористичної операції. В чому полягає поняття тероризм?

Тероризм – полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні терору шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших зазіхань на життя чи здоров'я ні в чому не повинних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою дося-

гнення злочинних, з погляду діючого уряду, цілей.

На сьогоднішній час тероризм має таку класифікацію:

- національно-визвольний тероризм;
- тероризм, пов'язаний з національно-релігійно-визвольними рухами антиімперіалістично-антиколоніального характеру у Третьюму світі;
- тероризм соціал-революційного характеру;
- правий тероризм, що домагається ліквідації парламентської демократії і запровадження авторитарного режиму, тобто диктатури;
- диверсійний тероризм, організатором акцій якого виступають секретні служби держав-противників;
- технологічний тероризм [1].

На нашу думку, до зазначеної класифікації слід додати ще таке поняття, як тероризм із застосуванням засобів масової інформації (ЗМІ). Оскільки в наш час саме через ЗМІ ми дізнаємося про події, які відбуваються в державі та в світі, і це є деяким важелем управління суспільством. Наприклад: є дві держави, які між собою ворогують, через це держава-агресор за допомогою застосування неправдивої інформації в ЗМІ налаштовує суспільство проти іншої держави. Після цього люди починають сперечатися та доказувати "свою" точку зору і внаслідок цього виникають бійки, які мають дуже негативні наслідки. Метою даного виду тероризму, на наш погляд, є саме налаштування людей проти іншого, внаслідок чого вони почнуть знищувати один одного.

На даний час в Україні розвитку тероризму сприяють такі чинники: глибока соціально-економічна криза, протистояння політичних сил, наростання проявів сепаратизму, процеси соціального розшарування, розвиток кримінальних підприємницьких та державних структур, корумпованість державного апарату, розвиток потужного нелегального ринку зброї, девальвація моральних та духовних цінностей.

Аналіз матеріалів спеціалізованих урядових установ свідчить про те, що найбільш поширеною в нашій державі мотивацією скоєння терактів є:

- а) кримінальна діяльність, особливо її транснаціональні форми;
- б) намагання перешкодити громадській, політичній або економічній діяльності;
- в) створення ускладнень або напруження у міждержавних відносинах [2].

Для організації і проведення антитерористичних операцій, згідно з Указом Президента України 11 грудня 1998 року, створено Антитерористичний центр при СБ України.

Після прийняття у 2003 році Закону України «Про боротьбу з тероризмом» у державі створено правову базу боротьби з тероризмом.

Відповідно до Закону України «Про боротьбу з тероризмом», на АТЦ покладається:

- розробка концептуальних засад та програм боротьби з тероризмом;
- збирання, узагальнення, аналіз та оцінка інформації про стан і тенденції розвитку тероризму в Україні та за її межами;

- організація та проведення антитерористичних операцій, а також координація діяльності суб'єктів, що ведуть боротьбу з тероризмом або залучаються до конкретних антитерористичних операцій;
- організація та проведення командно-штабних навчань і тренувань;
- участь у підготовці міжнародних договорів України та надання пропозицій щодо вдосконалення законодавства України у сфері боротьби з тероризмом, фінансування проведення суб'єктами, що ведуть боротьбу з тероризмом, антитерористичних операцій, а також проведення заходів з попередження, виявлення та припинення терористичної діяльності;
- взаємодія зі спецслужбами, правоохоронними органами іноземних держав і міжнародними організаціями з проблем антитерористичної діяльності [3].

Також, окрім Закону України "Про боротьбу з тероризмом", існують інші документи, які становлять правову основу боротьби з тероризмом, а саме: Конституція України, Кримінальний кодекс України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом (1977 р.), Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом (1997 р.), Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999 р.), інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно-правові акти, що приймаються на виконання законів України.

Якщо проаналізувати зазначені документи, то можна виокремити принципи, на яких ґрунтується боротьба з тероризмом:

- законність та неухильність додержання прав і свобод людини і громадянина;
- комплексне використання з цією метою правових, політичних, соціально-економічних, інформаційно-пропагандистських та інших можливостей;
- пріоритетність попереджувальних заходів;
- невідворотність покарання за участь у терористичній діяльності;
- пріоритетність захисту життя і прав осіб, які наражаються на небезпеку внаслідок терористичної діяльності;
- поєднання гласних і негласних методів боротьби з тероризмом;
- нерозголошення відомостей про технічні прийоми і тактику проведення антитерористичних операцій, а також про склад їх учасників;
- єдиноначальність у керівництві силами і засобами, що залучаються для проведення антитерористичних операцій;
- співробітництво у сфері боротьби з тероризмом з іноземними державами, їх правоохоронними органами і спеціальними службами, а також з міжнародними організаціями, які здійснюють боротьбу з тероризмом.

Як висновок, слід зазначити шляхи боротьби з тероризмом, які здійснює Міністерство внутрішніх справ України, а саме:

- запобігання, виявлення та припинення злочинів, вчинених з терористичною метою, розслідування яких віднесене законодавством України до

компетенції органів внутрішніх справ;

- надання Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідних сил і засобів;

- забезпечення їх ефективного використання під час проведення антитерористичних операцій.

Рішення щодо проведення антитерористичної операції приймається залежно від ступеня суспільної небезпеки терористичного акту керівником Антитерористичного центру при Службі безпеки України за письмовим дозволом Голови Служби безпеки України або керівником координаційної групи відповідного регіонального органу Служби безпеки України за письмовим дозволом керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України, погодженим з Головою Служби безпеки України. Про рішення щодо проведення антитерористичної операції негайно інформується Президент України.

Інформування громадськості про вчинення терористичного акту здійснюють керівник оперативного штабу або особи, уповноважені ним на підтримання зв'язків з громадськістю.

Україна, відповідно до укладених нею міжнародних договорів, співробітничав в галузі боротьби з тероризмом з іноземними державами, їх правоохоронними органами і спеціальними службами, а також з міжнародними організаціями, які здійснюють боротьбу з міжнародним тероризмом [4].

1. Про боротьбу з тероризмом : Закон України № 638-IV від 20 березня 2003 року.
2. Інтернет-ресурс: <http://osvita.ua/vnz/reports/sociology/12533/>.
3. http://www.sbu.gov.ua/sbu/control/uk/publish/article?art_id=98861&cat_id=101375
4. <http://ua.textreferat.com/referat-6967-1.html>.

Пазюк Наталія Вікторівна

викладач циклу загальноправових дисциплін

Запорізького навчального центру

підготовки поліцейських

ТЕРОРИЗМ ЯК ОДНА З ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ

У процесі свого розвитку та становлення людство зустріло ХХІ ст. процесом глобалізації, що полягає у формуванні загальнопланетарного економічного, наукового, інформаційного простору. Особливе значення у наданні цілісності сучасному світу відіграє розвиток міжнародних комунікативно-інформаційних мереж. Символічним актом «народження» інформаційної ери вважається запуск першого штучного супутника Землі, що стало технологічним каталізатором формування глобального зв'язку. Більш удосконаленими порівняно із супутниковим зв'язком, безумовно, стали комп'ютерні мережі